

Liever konijnen voeren dan de file

In het noorden werken is aantrekkelijk, maar niet als je hoogopgeleid bent

- ▶ Het aantal banen in Groningen en Friesland groeit snel en de Randstad verliest aantrekkingskracht.
- ▶ Toch zijn hoogopgeleiden er nog altijd niet goed af.

Door YKJE VRIESINGA
GRONINGEN. Met een passer zochten ze de woonplaats met de kortste reisafstand. Hiltsej Sikma (37) en haar partner waren in 2000 afgestudeerd aan de Rijksuniversiteit Groningen. Zij kreeg een baan bij het ministerie van VROM in Den Haag, hij bij een ICT-bureau met opdrachtgevers door het hele land. De passer stopte op het midden van de kaart: Utrecht.

„We hebben Groningen verlaten met het idee om ooit terug te komen”, vertelt Sikma. „Ik ben opgegroeid in Friesland, ik houd van weidse vergezichten. Maar in het noorden was vrijwel geen werk voor hoogopgeleiden.”

Het stel sloot zich daarom zeven jaar geleden aan bij de omvangrijke stroom migranten uit de regio naar de Randstad. Volgens onderzoek van de RuG verlaat bijna 60 procent van haar afgestudeerden het noorden binnen twee jaar. De tegengestelde beweging is miniem: van alle universitair afgestudeerden in de rest van Nederland, werkt maar 1 procent in de drie noordelijke provincies.

Het arbeidsaanbod is echter in verandering: in de periferie van Nederland groeit het aantal banen aanzienlijk sneller dan in de Randstad. Volgens de Monsterboard Employment Index, een maandelijkse index van

twee jaar geleden een honderd jaar oude renteniersvilla met vijf slaapkamers en een koetshuis in de oost-Groningse regio het Oldambt.

Een uitdagende baan blijft echter lastig te vinden in de noordelijke provincies, ondanks de bemoedigende werkgelegenheidscijfers. „Als je op zaterdag het *Dagblad van het Noorden* of de *Leeuwarder Courant* opslaat, zijn er veel vacatures”, aldus Sikma. „Maar het aanbod van hoogopgeleiden overstijgt nog steeds de vraag.”

Sikma is pas drie maanden geleden, na twee jaar intern en extern solliciteren, overgeplaatst naar de Groningse afdeling van VROM. Tot die tijd woonden zij en haar man op werkdagen in een hotel in Amsterdam en in het weekend in hun villa op het platteland. Haar man, ICT-consultant, pendelt nog steeds. „Hij heeft een baan gezocht in het noorden, maar opdrachten op vergelijkbaar niveau zijn niet te vinden.”

Arbeidsconoom Van Dijk bevestigt dat het voor hoogopgeleiden moeilijk kan zijn precies de baan te vinden die ze ambiëren. „De flitsende bedrijven, de grote namen, die heb je nog steeds minder in het noorden. Het probleem is niet een baan vinden, het probleem is carrière maken.”

Dit is precies de crux voor Ina Klaassen (37). Ze studeerde begin jaren negentig aan kunstacademie Minerva in Groningen en werkte daarna als beleidsmedewerker kunst en cultuur bij de gemeente Stadskanaal. Vervolgens vertrok ze naar Rotterdam, voor haar carrière. Klaassen: „Ik kende alles en iedereen in het kunstwereldje in het noorden, ik wist dat er weinig mogelijkheden waren om een leuke baan te vin-

„Ik houd van weidse vergezichten. Maar er is weinig werk in het noorden.” Foto Sake Elzinga

land groeit het aantal banen aanzienlijk sneller dan in de Randstad. Volgens de Monsterboard Employment Index, een maandelijks index van online vacatures in Nederland, steeg het aanbod van banen afgelopen mei het sterkst in Noord-Brabant, Friesland en Limburg. De Randstad scoort slecht: Noord-Holland won zes punten op de index, Zuid-Holland en Utrecht maar één punt.

De banengroei in de periferie wordt bevestigd door werkloosheidscijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS): het aantal werkzoekenden nam in 2006 het sterkst af

in Groningen, Limburg en Zeeland. Verliest het westen haar functie als magneet voor carrièrejagers?

De huidige hoogconjunctuur komt vooral ten goede aan de gebieden buiten de Randstad, analyseert Jouke van Dijk, arbeidseconoom aan de RuG: „De Randstad heeft het punt van afnemende economische meeropbrengst bereikt. Alles staat vast in de file.” Hij denkt dat een aantal bedrij-

„Ik houd van weidse vergezichten. Maar er is weinig werk in het noorden.” Foto Sake Elzinga

ven zich geheel of gedeeltelijk zal verplaatsen naar rustiger gebieden.

Bovendien verschuiven bij een krappe arbeidsmarkt en hoge lonen de prioriteiten van werknemers. Ze hechten meer waarde aan een groot huis met een tuin dan aan een nog hoger inkomen. Arbeidseconoom Van Dijk: „Waarom zou je twee uur in de file staan als je ook de konijntjes kunt voeren?”

Sikma en haar man zijn een voorbeeld van die verandering in prioriteiten. Sneller dan verwacht keerden ze terug naar het noorden. Voor rust, ruimte en de huizenmarkt. „We hebben gezocht op de Utrechtse Heuvelrug, maar daar koop je voor vier ton een rijtjeshuis zonder parkeerplek”, vertelt Sikma. „Als je op Funda voor die prijs Groningen intoetst, krijg je tachtig mooie huizen.” Het stel kocht

sen: „Ik kende alles en iedereen in het kunstwereldje in het noorden, ik wist dat er weinig mogelijkheden waren om een leuke baan te vinden.”

Klaassen werkt inmiddels zes jaar bij de Dienst Kunst en Cultuur van de gemeente Rotterdam en haar carrière gaat sindsdien ‘als een speer’. Ze begon als junior medewerker en is inmiddels plaatsvervangend directeur. „Ik zit hoog in de boom. In het Noorden zijn maar twee banen van vergelijkbaar niveau. Ik kan alleen terug als ik een stap achteruit doe in mijn carrière.”